

Päähaku, kielten kandiohjelma: espanja

Valintakoe 24.5.2019 klo 09.00–13.00

Kirjoita henkilö- ja yhteystietosi tekstaamalla.

Kirjoita nimesi latalaisilla kirjaimilla (abcd...), älä esimerkiksi kyrillisillä kirjaimilla (абвгд...).

Jos sinulla ei ole suomalaista henkilötunnusta, kirjoita sen asemesta syntymäaikasi.

Kirjoita henkilötiedot kaikille sivuille.

Sukunimi	
Kaikki etunimet	
Henkilötunnus	
Sähköpostiosoite	
Puhelinnumero	

Tarkista sivunumeroiden avulla, että olet saanut kaikki sivut.

Kirjoita alla olevaan laatikkoon nimikirjoituksesi merkinä siitä, että olet tarkistanut edellä mainitut asiat.

Nimikirjoitus	
---------------	--

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamasi vastaukset arvostellaan, jätä alla oleva laatikko tyhjäksi.

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamiasi vastauksia ei arvostella, kirjoita alla olevaan laatikkoon teksti "*Haluan, että vastauksiani ei arvostella*". Tässä tapauksessa saat vastauksistasi nolla pistettä.

Arvostelusta luopuminen	
-------------------------	--

Lue huolellisesti kaikki ohjeet läpi

- Tarkista, että saamassasi koenipussa on kansilehden ja ohjesivujen (sivut 1–2) lisäksi:
 - kysymys- ja vastausosio (sivut 3–9)
 - yksi ruutupaperiarkki omia muistiinpanoja varten (konseptipaperi)
- Kirjoita vastauksesi tehtävänannossa ilmoitetulla kielellä. Muilla kielillä kirjoitettuja vastauksia ei huomioida arvostelussa.
- Kirjoita kukin vastaus sille varattuun tilaan. Arvostelija ei huomioi merkintöjä, jotka ovat vastaukselle varatun tilan ulkopuolella.
- Kirjoita vastauksesi lyijykynällä ja selvällä käsialalla. Arvostelija tulkitsee tulkinnanvaraiset merkinnät vähiten pisteitä tuottavan vaihtoehdon mukaisesti.
- Voit luonnostella vastauksiasi ruutupaperille. Ruutupaperille tekemiäsi merkintöjä ei huomioida arvostelussa. Olet saanut yhden arkin ruutupaperia. Voit tarvittaessa pyytää lisää ruutupaperia valvojalta.
- Pidä koemateriaalisi niin, että lähelläsi istuvat hakijat eivät pysty katsomaan vastauksiasi ja merkintöjasi.

Pisteyttäminen

Valintakoe pisteytetään asteikolla 0–100. Näet osakohtaiset pisteet tästä:

Osa	Voit saada	Sinut voidaan valita vain, jos saat
1	0–50 pistettä	vähintään 20 pistettä
2	0–50 pistettä	vähintään 20 pistettä
yhteensä	0–100 pistettä	vähintään 50 pistettä

Mikäli et saa vaadittavaa vähimmäispistemäärää kokeen jostakin osasta, voidaan kokeesi muiden osien vastaukset jättää arvostelematta.

Kun aiot palauttaa koepaperit

Muista kirjoittaa koepaperinipun kansilehdelle allekirjoituksesi, sekä nimesi kaikille pyydetyille sivuille. Kun lähdet palauttamaan koepapereita, ota mukaasi kaikki tavarat istumapaikaltasi. Palauta kaikki saamasi paperit, myös suttupaperit, vaikket olisikaan tehnyt joitakin tehtäviä tai mitään tehtäviä. Todista henkilöllisyytesi, kun palautat paperit. Kokeen valvoja merkitsee kokeeseen osallistumisen ja koepapereiden palautuksen osallistujalistaan. Tarvittaessa saat kokeen valvojalta erillisen todistuksen valintakokeeseen osallistumisesta.

Tehtävä 1.3 (0–8 p.)

Jaa seuraava virke morfeihin. Kirjoita sanat uudelleen ja erota morfit toisistaan kauttaviivalla (/). Ilmoita, mitä eri affiksit merkitsevät.

Aquellos perros negros ladraban siempre.

Tehtävä 1.4 (0–5 p.)

a) Alleviivaa seuraavasta lauseesta substantiivilauseke (1 p.):

Luisa recibió un maravilloso regalo en su cumpleaños.

b) Mikä on substantiivilausekkeen pääsana? (1 p.) _____

c) Mikä semanttinen rooli Luisalla on lauseessa? (1 p.)

d) Onko lause transitiivinen vai intransitiivinen? Perustele vastauksesi lyhyesti. (2 p.)

Tehtävä 1.5 (0–6 p.)

Alleviivaa seuraavista virkkeistä sivulause. Ilmoita, onko kyseessä relatiivilause. Jos kyseessä ei ole relatiivilause, ilmoita mikä sivulauseetyyppi on kyseessä.

relatiivilause / muu sivulause, mikä?

Me dijo que su mujer está de viaje.

El chico que vimos ayer es mi vecino.

La niña, cuyo padre es profesor, no sabe leer.

Quiero que vengas aquí mañana.

Ya se vendió la casa de la que te hablé.

Me pidió que le ayudase a limpiar la casa.

Tehtävä 1.6 (0–5 p.)

- a) Selitä lyhyesti, mitä tarkoitetaan termillä anaforinen viittaus ja mikä sen tehtävä on tekstissä. (2 p.)

- b) Etsi ja alleviivaa seuraavasta tekstistä anaforiset viittaukset tarkoitteeseen Tango. (3 p.)

El cantante que más admiré se llamaba “Tango”. La primera vez que lo vi, con su camisa de seda y sus pantalones de cuero, ya me quedé fascinado. Todo el mundo hablaba de él, sobre todo las chicas, que no hacían más que pasear por la calle por ver si se lo cruzaban. El solista fingía no darse cuenta de ello.

Tehtävä 1.7 (0–4 p.)

- a) Onko alleviivattu lause aspektiltaan perfektiivinen vai imperfektiivinen? Perustele vastauksesi lyhyesti. (2 p.)

Le estaba dando el regalo cuando todos empezaron a cantar.

- b) Mikä on verbin ‘dar’ valenssi edellisessä lauseessa? Perustele vastauksesi lyhyesti. (2 p.)

Osa 2 (0–50 pistettä)

Käännä seuraavat virkkeet suomesta espanjaksi. Jokaisesta virheestä vähennetään 0,25–2 pistettä kokonaispistemäärästä (50 pistettä). Arvostelussa kiinnitetään enemmän huomiota kielioppiin kuin sanastoon. Kääntämättä jätetystä virkkeestä vähennetään 10 pistettä. Pienin mahdollinen tehtävästä saatava pistemäärä on kuitenkin 0.

1. Olisinpa rikas! Jos minulla olisi paljon rahaa, lahjoittaisin kaiken luonnonsuojeluun.

2. Nouse ylös, pue päällesi ja mene ulos! Muut odottavat sinua jo. Pidä kiirettä, etteivät he suutu sinulle.

3. Olin matkalla, kun sain tietää, että isoäitini oli kuollut. Tulin hyvin surulliseksi, koska rakastin häntä paljon.

4. Olen kuusikymmentävuotias ja naimisissa itseäni kymmenen vuotta nuoremman miehen kanssa. Olemme olleet naimisissa viisitoista vuotta.

5. Pidän sinusta, koska olet viehättävä ja hyväsydäminen. Ja lisäksi pidät koirastani Lolasta, mikä on minulle tärkeää. En pidä ihmisistä, jotka eivät pidä eläimistä.

6. Lola löysi eilen puutarhasta luun, mutta otin sen siltä pois.

7. En ole koskaan katunut sitä, että ryhdyin opettajaksi. Opetan espanjaa vanhassa, kauniissa koulussa, joka restauroitiin viime vuonna.

8. Juan oli hyvännäköinen eilisissä juhlissa, huomasin, että hän oli käynyt parturissa. Hän esitteli minut ystävilleen, joista tunsin vain yhden.

Valintakokeen ennakkomateriaalit 2019:

Ojutkangas, Krista & Larjavaara, Meri & Miestamo, Matti & Ylikoski, Jussi: Johdatus kielitieteeseen. Sanoma Pro Oy, 2016. Myös aiemmat painokset kelpaavat.

Lue kirjasta osan II (Mitä kielessä on?) johdanto sekä luvut 6 (Muotokeinot), 7 (Kielten ilmaisemat merkitykset) ja 9 (Kieli ja yhteisö).

Espanjan valintakokeen mallivastaukset 2019

OSA 1 (0–50 p.)

1.1

Variaation eli kielen vaihtelun voi jakaa kahteen päätyyppiin:

- a) alueellinen ja sosiaalinen vaihtelu: puhujat ja puhujaryhmät käyttävät kieltä keskenään eri tavoin (1 p.)
- b) tilanteinen vaihtelu: kielenkäyttäjät käyttävät kieltä eri tavoin eri tilanteissa. (1 p.)

Lisäksi kieltä käytetään eri aikoina eri tavalla. (0,5 p.)

Alueellista variaatiota eli murteita syntyy, kun kieltä puhutaan laajalla alueella. Mitä tiiviimmässä yhteydessä eri alueet ovat toisiinsa, sitä pienempää alueellinen variaatio on. Murrepiirteitä voi esiintyä kaikilla kieleen osa-alueilla kuten vaikkapa ääntämyksessä ja sanastossa. (termi 'murre' 0,5 p.)

Kieliyhteisön moninaisuus ja sosiaalinen rakenne heijastuvat kieleen, minkä vuoksi eri sosioekonomiset ryhmät käyttävät kieltä eri tavoin. Sosiaaliseen variaation vaikuttavia tekijöitä ovat mm. ikä, sukupuoli, koulutus ja ammatti. Tietyn varieteetin käytön avulla voidaan luoda yhteenkuuluvuuden tunnetta ja osoittaa tiettyyn ryhmään kuulumista. (mainittu useampia sosiaaliseen variaatioon vaikuttavia tekijöitä ja/tai syitä 1 p.)

Ihmisillä on myös yksilöllisiä tapoja käyttää kieltä, esim. lempisanoja ja -rakenteita. Tällöin puhutaan idiolektista, yhdelle ihmiselle tyypillisestä kielen varieteeteista. (0,5 p.)

Sama kielenpuhujat käyttävät kieltä myös eri tavoin eri tilanteissa. Tällaisista varieteeteista käytetään nimitystä rekisteri. (termi 'rekisteri' 0,5 p.)

Kaksi esimerkkiä (0,5 p./esimerkki).

1.2

Suomen kielessä substantiivit taipuvat sijassa (esim. auto, autossa, autoon...). Espanjassa substantiiveilla on yksi sijamuoto, nominatiivi (esim. coche), muut sijamuodot ilmaistaan prepositioin ja artikkelein (esim. en el coche, autossa). (2 p.)

Espanjan kielessä substantiiveilla on kaksi sukua, feminiini ja maskuliini (esim. la casa, el castillo), suomen kielessä substantiiveilla ei ole sukua. (2 p.)

Espanjan kielessä substantiivien määräisyyttä ilmaistaan artikkelilla yksikössä ja monikossa (esim. un coche/una flor - el coche/la flor, coches/flores - los coches/las flores). Suomen kirjakielessä ei ole artikkeleita (vaikkakin se-pronominia ja yks-sanaa käytetään puhekielessä artikkelimaisesti), vaan määräisyyttä ilmaistaan muilla keinoilla, kuten sanajärjestyksellä ja pronomineilla. (2 p.)

Suomen kielessä substantiiveja taivutetaan myös omistusliitteitä lisäämällä (taloni, talosi, talonsa...). Espanjassa omistuksen ilmaisemisessa ei käytetä omistusliitteitä, vaan adpositioita (mi casa, tu casa...). **Tai** muu morfosyntaktinen ero + esimerkki. (2 p.)

1.3

Aquellos perr/o/s negr/o/s ladr/a/ba/n siempre. (4 p.)

Aquellos-sanan jakamisesta morfeihin ei ole otettu virhepisteitä.

Sanoissa 'perros' ja 'negros':

-o- ilmaisee sukua: maskuliini (1 p.)

-s ilmaisee lukua: monikko (1 p.)

Sanassa 'ladraban':

-a- on temaattinen vokaali (jos ei merkitty, ei otettu virhepistettä)

-ba- (hyväksytty myös -aba-) ilmaisee aikamuotoa: imperfekti (1 p.)

-n ilmaisee persoonamuotoa: monikon 3. persoona (1 p.)

1.4

a) Luisa recibió un maravilloso regalo en su cumpleaños. (1 p.)

b) regalo (1 p.)

c) vastaanottaja/resipientti (1 p.)

d) transitivinen (1 p.), koska lause sisältää kaksi ydinlauseenjäsentä, subjektin (Luisa) ja objektin (regalo) (1 p.)

1.5

Me dijo que su mujer está de viaje.

komplementtilause

El chico que vimos ayer es mi vecino.

relatiivilause

La niña, cuyo padre es profesor, no sabe leer.

relatiivilause

Quiero que vengas aquí mañana.

komplementtilause

Ya se vendió la casa de la que te hablé.

relatiivilause

Me pidió que le ayudase a limpiar la casa.

komplementtilause

(alleviivaus 0,5 p./lause; sivulausetyyppi 0,5 p./lause)

1.6

Anaforisesta viittauksesta puhutaan, kun jotakin kielen elementtiä käytetään tekstin sisällä viittaamaan aiemmin mainittuihin tarkoitteisiin (1 p.). Anafora tuo yhtenäisyyttä tekstiin/auttaa välttämään toistoa (1 p.).

El cantante que más admiré se llamaba "Tango". La primera vez que lo vi, con su camisa de seda y sus pantalones de cuero, ya me quedé fascinado. Todo el mundo hablaba de él, sobre todo las chicas, que no hacían más que pasear por la calle por ver si se lo cruzaban. El solista fingía no darse cuenta de ello.

(0,5 p./oikea alleviivaus, -0,5/väärä alleviivaus; jos alleviivattu fingía ja/tai darse, ei otettu virhepisteitä)

1.7

a) imperfektiivinen (1 p.), koska lause ilmaisee päättymätöntä tekemistä (1 p.)

b) Verbi 'dar' on lauseessa kolmipaikkainen (1 p.), koska sillä on lauseessa kolme argumenttia, jotka ilmaisevat kuka antaa (subjekti, yks. 1. tai 3. p.), kenelle antaa (epäsuora objekti 'le') ja mitä antaa (suora objekti 'el regalo') (1 p.)

1.8

Kyseessä ei ole paradigma (1 p.), sillä annetut sanat eivät ole saman sanan taivutusmuotoja, vaan viittaavat eri tarkoitteisiin. (2 p.)

1.9

a) Peruspuheaktit ovat väite (esim. Hoy llueve.), kysymys (esim. ¿Cómo te llamas?) ja käsky (esim. ¡Ven aquí!). (0,5 p./peruspuheakti ja 0,5 p./esimerkki)

b) Epäsuora puheakti tarkoittaa sitä, että lause toimii pragmaattisesti eri tehtävässä kuin sen semanttinen merkitys antaisi olettaa. Esimerkiksi väitelause "Täällä on kylmä" voi toimia käskynä, jos puhuja tarkoittaa, että kuulijan tulisi sulkea ikkuna, josta tulee kylmää ilmaa. (selitys 1 p. ja esimerkki 1 p.)

OSA 2 (0–50 p.)

1. ¡Ojalá fuera/fuese rico/rica! Si tuviera mucho dinero, lo donaría todo a la conservación de la naturaleza/la protección del medio ambiente.
2. ¡Levántate, vístete y sal (fuera/afuera)! Los demás/Los otros ya te esperan. Ten prisa para que no se enfaden/se enojen contigo.
3. Estaba de viaje cuando supe que mi abuela se había muerto. Me puse muy triste porque la quería mucho.
4. Tengo sesenta años y estoy/soy casada/casado con un hombre diez años menor que yo/un hombre que tiene diez años menos que yo. Llevamos quince años casados./Tenemos quince años de (estar) casados./Hemos estado casados quince años./Hace quince años que estamos casados.
5. Me gustas porque eres atractivo/a y tienes buen corazón. Además, te gusta mi perra Lola, lo que/lo cual es importante para mí. No me gustan las personas a las que no les gustan los animales.
6. Lola encontró un hueso en el jardín ayer, pero se lo quité.
7. Nunca me he arrepentido de haberme hecho profesor/a. Enseño inglés en una escuela vieja y bonita, que se renovó/que fue renovada el año pasado.
8. Juan estaba guapo ayer en la fiesta, me fijé en/noté que había ido a la peluquería. Me presentó a sus amigos, de los que/de los cuales solo conocía a uno.

Virhepisteet:

- Kirjoitusvirhe -0,25 p.
- Sanavirhe -0,5 p.
- Artikkelivirhe, prepositiovirhe, konkordanssivirhe -0,5 p.
- Puuttuva sana -1 p.
- Aikamuoto- ja subjunktiivivirheet -1 p.
- Virheet ser- ja estar-verbien käytössä -2 p.
- Väärä verbitaivutus -2 p.
- Pronominien yhdistelyvirheet -2 p.
- Muut kielioppivirheet -0,5-2 p.